

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó Brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, diós-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kühlmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágothai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKENT HARÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s. társa hirdetési irodájában.

82-ik szám.

Brassó, Szombat, július 20-án.

V. évfolyam. 1889.

Felhívás

Brassó város magyarságához!

A „debreczeni dalegylet“ erdélyi körútjában f. hó 24-én d. e. városunkba érkezik. Hatvan vendég jön hazánk legmagyarabb városból az ország e legszélsőbb pontjára, hogy itt az E. M. K. E. zászlaját lobogtatva, hangversenyt rendezzen az E. M. K. E. javára.

Az E. M. K. E. brassómegyei választmánya Brassó város magyarságának ismert s minden alkalommal tapasztalt vendégszeretetére apelál, kérve, hogy e vendégeket kegyeskednék szívélyesen elfogadni és részvételével a hangverseny sikerét is biztosítani.

Hatvan vendég számára kér a választmány lakást. Azt hisszük, Brassó város t. magyarsága szíves lesz ezt megadni s a vendégeket szállásba elfogadni.

Kérjük mindazokat, kik szívesek szállást adni, méltóztassanak azt a „Brassó“ szerkesztőségében tudatni.

Ismételten, városunk magyarságának jó hírneve érdekében is kérjük tisztelettel magyarságunk szíves támogatását.

Brassó, 1889. július 16-án.

az E. M. K. E. brassómegyei választmánya.

Vásárcsarnokok.

Budapest fővárosát a vásárcsarnokok kérdése foglalkoztatja. Ugyanezt láttuk megpendítve Brassóban is, a városi tanácsnak a képviselői elé terjesztett elaborátumában, melyben 25000 frtot irányzott elő egy vásárcsarnokra.

Tényleg a vásárcsarnokok eszméje a legégyeszegebb. Városokban, hol a lakosság sűrű s így a fogyasztás nagyobb, egy-egy vásárcsarnok, mely csak élelmi szerek tárháza, a hol a fogyasztó a legnagyobb választékban kap mindent egy helyen, valóban szükséges.

Hogy pedig úgy az elárusító, mint a vevő közönségnek minő kitűnő szolgálatot tesznek a vásárcsarnokok, azt mondani is felesleges. E helyütt csak a háztartás szempontjából akarjuk egy lényeges dologra a figyelmet felhívni, és ez az, hogy ott, a hol vásárcsarnokok vannak, a közönség általában véve jobban és olcsóbban él, mint ott, a hol hasonló viszonyok

közt vásárcsarnok nincs. És ennek az az oka, hogy minden háziasszony sokkal szívesebben elmegy a vásárcsarnokba a bevásárlásokat megtenni, hol nem kell sárban gázolni, mint a piacon s minden kapható élelmi cikk fellett áttekintése van, úgy, hogy kiválaszthatja magának azt, a mi legjobban tetszik. S az eladók is jobban járnak, mert rájuk nézve még fontosabb, hogy ne kelljen nekik egész nap isten szabad ege alatt ázni, fázni stb. és mint-hogy nem a cseléd megy egy napra bevásárlásokat tenni, hanem az urnő maga hosszabb időre is, az eladás sokkal gyorsabban megy s az elárusítandó áru a legtöbb esetben egy pillanat alatt vevőre talál.

De eltekintve ettől, fontos ez a közegészségre s tisztaságra nézve is. Mert az, hogy meleg nyári napokon utcákon és köztéren a legkülönbözőbb élelmi szereket árulják, — pld. forró időben az utcán a húst, — az csak nem szolgálhat az egészségügy emelésére.

Már pedig nekünk Magyarországon kettős okunk van, lehetőleg eltávolítani mindent, a mi az egészségügyre hátrányos befolyással lehet. Ilyenék a közhelyeken való árulása az élelmi cikkeknek.

Hazánkban kevés helyen van ily áru-csarnok. Külföldön annál több: sőt csodálkozva látjuk, hogy a kicsiny Románia is megelőzött minket e tekintetben, Bukaresten, Ploiesten szép árucsarnokok vannak.

Igen szépek s praktikusok a németországi városok ilyenmő berendezései. Így nagyobb vidéki városainknak mintául szolgálhatna Majna melletti Frankfurt, illetve ennek vásárcsarnokai, természetesen mindenütt e helyi viszonyokhoz alkalmazva.

A fővásárcsarnok itt 116.8 m. hosszú és 34 m. széles. Alatta pince van s gáz- és vízvezetékkel is el van látva. Eladási helyiség gyanánt a földszint s az épület körül futó 6 m. széles karzat szolgál. És pedig eladatik földszint, zöldség és virágok; a karzatokon ellenben vaj, tojás, sajt, húsrak, halak, szárnyasok, kosáráruk stb.

A földszinten 596 eladási hely van körülfogva s egy-egy hely 2.27 négyszögméter foglalt el földszint. Azokon kívül a csarnok mindkét végén be nem osztott elárusító helyek

vannak. A beosztott helyek havonként adnak bérbe s a 4.50 márkányi bérösszeg előre lefizetendő. A be nem osztott helyek azonban napi 10 pfenningért adnak bérbe □ méterenkint.

Földszinten van a vásárigazgatóság irodája is, valamint egy rendőri iroda, restauráció stb. A karzatokon mindössze 377 eladási hely van, melyek ép úgy 2.27 □ m. kiterjedésűek, mint a földszintiek. A pince pedig 142 különböző nagyságu vasráccsal elzárt helyre oszlik, melyek részint napjára, részint hónap szerint adnak bérbe. — Napi bér gyanánt 1 köbméter területért 5 pfenning (2½ kr), havi bér gyanánt hasonlóan köbméterenkint 50 pfenning (25 kr), illetőleg 1 márka (50 kr) fizetendő.

A mi viszonyainkhoz képest, t. i. az erdélyi nagyobb városokat véve, ez kissé nagyszabású. De azért irányadóul szolgálhatna, minden város módosíthatná azt viszonyai s szükséglete szerint.

Az a kérdés, ki építse a vásárcsarnokokat? Szerintünk csak a városok, mint olyanok, mert ez nem jár semminemű áldozattal, a beruházási tőke a rendes kamatozásnál nagyobb kamatot hoz; így tehát e tőkét hamar törleszteni lehet a jövedelemből. A földolog egyéb iránt, hogy minden okszerűen legyen beosztva s hogy a költségek a lehetőség szerint beszállíttassanak. Mert csak így lehet a nagy városok élelmezése jó és olcsó.

Egy ellenvetés tehető csak a vásárcsarnokok ellen: bérletek díja megdrágítja az élelmi szereket. Ez ellenvetés azonban nem állhat helyt, mert egyrészt ma is vannak bizonyos illetékek, melyek a rendes árakat emelik s ezek jövőre sem lesznek sokkal nagyobbak s ha alapul vesszük Frankfurt városát, úgy az 1 frt (2 márka) fenn említett díj nem tulmagas s alig lesz érezhető befolyással az élelmi cikkek árára.

Azt hisszük, hogy ez a kérdés elég fontos arra, hogy városi hatóságaink komolyan foglalkozzanak vele.

—y.

A „BRASSÓ TÁRCZAJA.“

Romániai cigány népdal.

Táncz van ott a hegyoldalon,
Tán cigány lakadalom van?
Hinak engem is, hogy menjek,
S hogy tánczoljak velők egyet.

Nincsen pénzem, nem adhatok
S velők így nem mulathatok;
Vig életet nem láthatok.
Édes anyám így szólt hozzám:
Ne menj hiába jó fiam.

Közli K. F.

A Czenktetön.

— Regényes elbeszélés. —
(Folytatás.)

Végül az alagút bejáratához értek, honnan rövid pihenés után eljutottak ama zárkához, mely Antal cseléje alatt feküdt. Itt gyöngéd szavakkal elbucszott Antal a leánytól, kérve őt, legyen türelemmel rövid ideig, míg ő élelmi szerekkel fog visszatérni s gondosan elhelyezvén s betakargatván őt, magára hagyta. Elbűnhődött, ki még mindig mély apathiába volt merülve, melyet még akkor is megtartott, midőn az a czellájába bevezető hágesón eltűnt szemei előtt.

Antal a csapaját lebozósította. Ez olyan jó tá-

lált a padlózat eresztékeibe, hogy avatatlan szem nem vehette észre s azonkívül nehéz is volt, ha esetleg valaki próbálgatni akarta volna is. De ő nyugodt volt, mert a barátok nem látszottak tudomással birni e rejtékajó létezéséről s valószínű, hogy csak e czella elhalt birtokosa tudott felőle, melyet Antal is idejövetele első idejében véletlenül fődözött fel. Ez oldalról tehát Elbethe nem zavarhatta senki.

Kis ideig gondolkozott Antal, hogyan szerezhetné be legjobban az élelmiszert Elsbeth számára, kinek jelenlétét a barátok előtt is titokban akarta tartani. A közös háztartásból nem vehette, mert ez feltűnt volna s ez által titka könnyen fölfödözött.

Végre mentő gondolata támadt. Lent a völgyben egy vadászkunyhó állott, melynek gazdájával jó ismeretségben volt. E vadász fődözte a klastrom husszükségletét. Ettől akarta Antal az élelmiszert beszerezni, mert így nem tarthatott titka felfedezésétől. De a vadász lakása a hegy másik oldalán volt s ha most Antal még egyszer megteszi az utat az alaguton át, ez nagy kerülő volna, mely jelentékeny idővesztéget igényelne, mert másnap reggel előtt alig térhetne vissza.

Az idő sürgetett. A kapusnak rendesen mély álma van, a klastromban teljes csend uralkodik s így elhatározta magát arra, hogy a kaput maga felnyitván, a rendes úton menjen a vadászhoz. Vigyázva

lépelt tehát a csendes folyosón végig, azután lement a nagy kölépcsőn s a kapu felé közeledett.

Onofrius, mint tudjuk, egész napon át őrt állott itt. Most is ott volt egy sötét szögletben s a résen át igyekezett kikémlelni, ha Antalt nem láthatja-e még. De senkit sem látott, bár mintegy óra előtt úgy tett neki, mintha két lovas közelednék. Később a két alak hirtelen eltűnt s azóta hiába kereste őket tekintetével.

E körülmény gyanut ébresztett benne. Tudta, hogy a klastrom titkos bejáratát bir, s Antal meglepni akarván társait, ez utat választotta.

— Ha a két alak Antal és Bonifacius volt! ha Antal már megérkezett volna a zárdába! ha itt találta! — mondá neki a rossz lelkiismeret, mialatt keze görcsösen szorongatá a tör markolatát.

E pillanatban a kapu zárjának nyikorgását hallotta. Megfordult s egy alakot látott. kinyitni belülről a kaput. — Mint az alvó nyugtalan álmában mindig ugyanazon képeket látja, melyek ébren gyötörték, úgy Onofrius is ama végzetes határozat óta minden alakban, mely elébe került, Antalt látta. — Most is, midőn ezt megpillantá, rögtön reá gondolt. Nem csalódott: Antal volt.

A nélkül, hogy sokáig fontolgatná, vigyázva suhant közelébe. Ha valaki most arcára tekintett volna, borzadva hátrál vala e pokoli kifejezéstől. Antal is

Belföld.

Brassó, jul. 19. (Uj belügyi államtitkár.) Tibád Antal országos képviselőt, erdélyi részeink egyik legkitünőbbjét, a király ő felsége kinevezte belügyminiszeri államtitkárnak. Tibád kinevezése egyértelmű az állami adminisztráció biztos behozatalával, melynek ő feltétlen híve.

Külföldi szemle.

Brassó 1889. jul. 19.

A legfontosabb eseménye a külpolitikának, hogy a porta csatlakozása a hármass szövetséghez tényleg megtörtént. Törökország ezen elhatározása a legbiztosabb eszköz a muszáknak sakkban tartására egyrészt s a Török birodalom sértetlen fennmaradása iránt másrészt, úgy hogy ily körülmények között feltétlen biztossággal nézhetünk szembé az északi kolosszal.

Boulanger és társai ellen a vád meg van már alapítva. E szerint Boulanger ellen vádat emelnek merénylet, lázadás és visszaélés miatt. Chiffrirozott táviratok, melyeknek kulcsa utólag megtaláltatott, állítólag kellő bizonyítékot nyújtanak, hogy merénylet volt készülöben, és hogy az elyséi palota megszállása czéloztatott, — melynek sikerültét Boulanger megvárni akarta és a mire több felsőbb rangú katonatiszt is megígérte közreműködését. A visszaélés főleg szerződésekre vonatkozik, melyek a hadsereg számára kávé és ágyak szállítása iránt köttettek. Ezekon kívül sikasztások miatt is panasz emeltetik ellene. Minthogy Boulanger megszökött, a vádlevelet lakásán, a polgármesteri hivatalban és az igazságügyi palotában kifüggesztették. A per körülbelül aug. 6-ikán veszi kezdetét, ha a megjelenésétől engedendő tíz—tíz napos határidő letelt. A per megkezdése előtt Boulanger, Rochefortot és Dillont megfosztják polgári jogaitól s jóságaitat zár alá helyezik.

A »Times« egyik bécsi távirata szerint fegyvereknek és pénznek Athenből Kréta-szigetére való szállítását Anglia, Németország és Ausztria-Magyarország egyesült hajórai lesznek hivatva megakadályozni.

Konstantinápolyból jelentik a City-lapnak, hogy a porta Bécsből sürgönyöket kapott, melyek azt a biztosítást tartalmazzák, hogy egyetlen európai hatalom sem foja bátorítani Bulgária azon netaláni törekvését, hogy teljes függetlenségét kivívja.

Manage ezredes, a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetségnél levő katonai attaché, keresztülutaztában megtekintette a Philippopolisnál és Szofia közelében fekvő esapatok táborát. — Manage ezredes Bécsbe utazott. Habár ennek a látogatásnak nincsen hivatalos jellege, Ausztria-Magyarország rokonszenvének ezen újabb bizonyítékát Bulgáriában mégis nagy örömmel fogadják.

Szerbiában beállott az anarchia s ezt a reladikális kormány s a ruszofil érzelmű regensség maga idézi elő. A baj napról-napra jobban terjed, úgy hogy a legrosszabbra is el lehetünk készülve. Mihály metropolita megkezdte már átkos munkáját, maszka szerzeteseket hívott be a szerb kolostorokba, — állítólag azon ürügy alatt, hogy azok nem elég népesek. Kifogásnak ez ugyan elég jó, de alig hiszszük, hogy legyen valaki, a ki ezt a hazugságot elhiggye. A valódi czél, megkezdni az aknamunkát szélesebb alapon, úgy, a hogy a császár akarja.

ugyanézt tette volna, de ő el volt mélyedve gondolataiba s csupán az foglalkoztatta elméjét, hogyan békitheti ki Elisabethet. E gondolat foglalkoztatá, hogy még az általa okozott szörnyű pusztítás képe is, melynek rövid pár óra előtt tanuja volt, csak ritka pillanatokra lépett lelki szemei elé.

A lelkifurdalás sulya alatt meggörnyedve, csak röviddel ezelőtt a halált kérte Elisabeth kezéből. Most más gondolatokkal foglalkozott.

Ha valaki fülébe sugta volna, hogy az égi igazságszolgáltatás most reá nézve elérkezett, hogy kihallgatlanul, ítélet nélkül, rögtöni erőszakos halállal kell meghalnia, hangosan felkiáltott volna ez igazságtalanság miatt, azon meggyőződésében, hogy e büntetést most kevésbé érdemli meg, mint valaha.

Hát nem győzte-e le önmagát s bűnhődésül nem vállalta-el a legnagyobb áldozatot? Nem volt-e szükség most az ő életére, hogy egy másik, oly drága lényt tartalmazzon? Mi lenne Elisabethből ha ő most hirtelen meghalna; Elisabethből, ki most a föld alatt van, s elzárva minden élő lénytől nyomorultul pusztulna ha ő nem gondoskodhatna róla többé?

De Antal nem tépelődött ilyen gondolatokkal. s ha foglalkozott is volna azokkal, hasztalan lett volna, mert Onofrius már közelében volt.

(Folytatása következik.)

Brassó megye közigazgatása 1889 első felében.

— A közigazgatási bizottság jelentése alapján. —

Brassó megye közigazgatása a f. év első felében minden tekintetben kielégítőnek volt mondható. A közigazgatás menetében fennakadás nem történt, a folyó ügyek a legnagyobb pontossággal intéztettek el.

Az alispáni hivatalhoz beérkezett 7396 ügydrb, melyek közül 6970 elintéztetett; a közigazgatási bizottsághoz beérkezett 458 drb, melyek mind el vannak intézve.

A közigazgatás személyzetében változás csak annyiban fordult elő, hogy Mikes Gyula államépítészeti hivatali főnök áthelyeztetvén, helyébe Windt Lajos neveztetett ki.

A megyei pénztár első félévi állapota következő volt: házi pénztár 21494 frt 70 kr bevétel 21494 kiadás; közmunkaváltási alap 633224 frt 33 kr bevétel 24969 frt 54 kr kiadás; vármegyeház alap 6913 frt 26 kr bevétel; halászlai alap 51 frt 31 kr bevétel; mértékhitelítő alap 3078 frt 70 kr bevétel 794, frt 70 kr kiadás; katonai csapatkórház-alap 17459 frt 46 kr bevétel 14793 frt 95 kr. kiadás; központi költségek alap 2135 frt 75 kr bevétel, 302 frt 70 kr kiadás; ipariskolaalap 904 frt 26 kr bevétel; betegápolási alap 3635 frt 82 kr bevétel, 2784 frt 99 kr kiadás; tisztviselői nyugdíjalap 24816 frt 07 kr bevétel és 899 frt 33 kr kiadás; szegényalap 8 frt 61 kr bevétel; erdőkezelési alap 2321 frt 07 kr bevétel, 1881 frt 46 kr kiadás; országos határőrizeti alap 1541 frt 29. kr bevétel, 7 frt 93 kr. kiadás; gazdasági érdeki alap 5 frt 26 kr bevétel és felső-tömösi kórház-alap 84 frt 32 kr bevétel.

Brassó város pénztári maradványa múlt évről 6889 frt 28 kr, bevétel az idei első félévben 168.454 frt 58 kr kr összes bevétel tehát 175. 343 frt 86 kr; ezzel szemben a kiadás 168.076 frt 73 kr, úgy hogy június 30-án volt pénztári maradvány 7267 frt 20 kr.

A községi ügyek közül megemlíti érdemel a községi jegyzők nyugdíjszabályzatának életbeléptetése, a mi január 1-én történt. Nagyobb értékű községi vagyon nem vásároltatott; ellenben eladott Botfalú község 800 drb tölgyfát 21.200 frtért. Földvár községben a tagosítási eljárás megindított. Bevándorlás 1, kirándulás 10 esetben fordult elő. Tüzeset volt 13 községben 18; a leégett tárgyak becseréte 14,559 frt 60 kr, miből biztosítva 8204 frt 83 kr. volt. Szegény alapja van minden községnek. Nagyobb mérvű büntény vagy csendzavarás nem fordult elő. Az egészségügy kedvezőtlen volt. Feltűnő nagy mértékben lépett fel a megye területén a kanyaró s himlő, melyutóbbi Romániából huzoztatott be Feketealom községébe. Az előfordult betegülési esetek következők voltak: Kanyaró. Brassóban 496, Földváron 1; himlő Feketealomban 62, Brassóban 12 és 44 vízhólyagos, Prázmárt 2, Vidombákon 3; vörheny: Szentpéteren 4, Hermányon 23, Volkányon 3, Rozsnyón 5, Brassóban 15, Földvart 1; Toroklob: Brassóban 11, Rozsnyón 4 és Prázmárt; szemeses köthártyalob: Szentpéteren 35, Hóltövényen 4, Botfaluban 4, Brassóban 2, Apácán 1. Az oltás és újra oltás 13 községbe lett foganatosítva. Öngyilkosság történt 3, véletlen halál-eset 7. — Az állategészségügy kielégítő volt.

A megyei árvaszék felügyelete alatt állott a lefolyt félévben 5693 gyámság és 250 gondnokság miatt, kiknek vagyona összesen 350.507 frt 75 kr volt, miből kifizetett 101.944 frt 56 kr. Az árvaszékhez beérkezett 1965 ügydarab, miből elintéztetett 1688 darab. — Brassó árvaszékének felügyelete alatt állott 3058 gyámolt és 238 gondnokot, kiknek vagyona 795.214 frt 80 kr képviselt, melyből kifizetett 138.774 frt 15 kr. A városi árvaszékhez érkezett 1409 ügydarab, mely mind el is intéztetett.

A katonai fősorozás rendes időben megtartott. Előállítandó volt az I. korosztályban 610, II. oszt. 504, III. oszt. 492. s utóállítás folytán magasabb korosztályban 3. összesen tehát 1609 egyén. A sorozásról elmaradt 774 egyén, kik között van 589 román (547 hétfalusi). A megvizsgáltakból besoroztatott újonczjutalékba 150, póttartalékba 144, visszahelyeztetett 366, fegyverképtelennek találtatott 142, töröltetett 22, felülvizsgálatra küldetett 9, kórházba pedig 2 egyén Katona elbocsátási eset a lefolyt félévben 8 fordult elő.

Az adófizetés a f. év első felében nem mondható legkedvezőbbnek, a mennyiben — egybeahasonlítva a múlt évi hasonidőszakbeli hátrálék egyenes adóban 19.984 lrttal több; ellenben hadmentességi díjaan 2442 lrttal kevesebb. — Befizetendő lett volna 269.317 frt 57 kr egyenes és 1443 frt 47 1/2 kr hadmentességi adó, miből azonban fellebbezés folytán töröltetett 1784 frt 97 kr s illetve 58 frt 40 kr. Ebből befizetett tényleg 221.032 frt 17 1/2 kr egyenes adó s 2555 frt 99 kr. (670 frt 91 1/2 kr tulfizetési hadmentességi adó, tehát marad hátrálék a II. félévre

átlive 46500 frt 43 — kr egyenes adó. Zálogolási eset történt 3445 esetben, árverés 14 esetben. Adóügyi fellebbezés történt 100 esetben. (A pénzügyi hatóságot a legnagyobb tapintatosság jellemzi, úgy hogy általános elismerést érdemel. — Szerk.)

Földmívelés tekintetében a megye a jobbakk közé volt számítható. A vetések nagyon szépen állanak, úgy hogy igen jó aratásra van kilátás. A lefolyt félévben nagyobb lendületet vett a cukorrépa tenyésztes, mely a megyében körülbelül 1500 hold területen van elvetve. A lefolyt félévben, jött létre az egyezés Brassó város és Bácsfalu s Türkös községek között az erdőper tárgyában.

Ipar s kereskedelem még mindig pang; némi lendületet ad a gyáriparnak az épülőfélben lévő repa-cukor-gyár s cellulose-gyár; ezenkívül sok remény van füzve az építendő helyi érdekű vasúthoz.

A megye területén levő állami és törvényhatósági utak jó karban vannak, a megyeterületén van közmunka-tartozás 4998 kétfogatu ígás, 4122 egyfogatu ígás és 55956 kézi napszám, melyekből csak 50 1/2 vétetik igénybe s az is 42408 frt 60 krral megváltatik. Ebből kiadatott 16690 frt, úgy hogy a maradékot a meglévő alaphoz csatolva, — annak állapota 73577 frt. A megye területén van 90 gőzkazán, melyekből 9 vizsgáltatott meg; postahivatal van 19, ezenkívül 1 posta- s 1 táviráda-állomás.

Tanügyi tekintetben Brassó megye a lefolyt félévben is az országban első helyet foglalhatta volna el. A megye területén volt iskola és 16 kisedővő, melyekben összesen 225 rendes és 7 segédtanító működött. A tankötelesek száma volt 10645 mindennapi, s 6036 ismétlő iskola-köteles; ezek közül járt iskolába 815 mindennapi és 1213 ismétlő tanköteles. A tanonczok iskoláztatását illetőleg Brassó város első helyen áll az országban Bpest után, a mennyiben két alsófoku ipariskolában 913 tanoncz részesült oktatásban. A megye területén lévő iskolák mind a kor színvonalán állanak.

Ezekben dióhéjba szorítva Brassó megye közigazgatását a f. év első felében, örömmel konstatalható a viszonyok rendes volta.

A romániai vámháboru hatása Erdélyre.

A kereskedelemügyi miniszter megbízásából az országos m. kir. statisztikai hivatal által kiadott áruforgalmi statisztika 1888-ra szóló kötete megjelent. A kötetben a szokásos bevezetés feldolgozza az év tapasztalatainak eredményeit és érdekes képét nyújtja a hazai külkereskedelemnek.

Ebből látjuk, mily hatást tett a vámháboru Erdélyre.

Sok oly árucikk, a melyekből eddig tetemesebb behozatalunk volt, mint a buza, árpa, juh és kecske, ló, nyers bőrök, friss hus, sajt, szarvak, karmok, paták, csontok, köles, bor stb. maradt most el a Romániából való behozatalunknál, valamint a még behozott árucikkek közül, mint a sertés, kukoricza, nyers gyapju, szárított hal stb., most sokkal kevesebbet hozunk be, mint eddig. — Viszont a kivitelnél is sok oly árucikk, a melyekből eddig tetemesebb mennyiséget vittünk ki, mint a cukor, liszt, fűrészelt faáru puha fából, barnaszén, zsák, férfi- és női ruházat, cipők és csizmák stb. maradt most el Romániába való kivitelünknel és a még kivitt árucikkek közül is, mint gyapjuszövetek, nemez kalapok, kötélverő áruk, eke és ekerészek stb., most sokkal kevesebbet viszünk ki, mint a mennyit eddig oda kivittünk. E változás leginkább Erdélyt érinti, mert ez hozta be leginkább Románia nyers terményeit feldolgozás végett és még inkább ez szállította oda legtöbbszörre iparkészítményeit elárulás végett.

Ezen forgalom hanyatlásáról legjobb képet nyerünk a következő számok összehasonlítása által az utolsó öt esztendőről, melyek szerint kivitelünk Romániába osztrák értékű forintokban volt:

	1888.	1887.	1886.	1885.	1884.
Gyapjuszövetekből	442,230	612,425	1,535,888	2,432,295	2,278,909
Férfi ruházatokból	—	—	756,697	220,953	502,821
Kalapok nemezéből	143,240	191,700	196,436	168,495	175,953
Czipők és csizmák	—	—	176,325	192,453	382,350
Kötélverő árukból	108,792	148,141	305,355	281,648	261,960
Fűrészelt fa-árukból, puhafából	—	102,163	222,155	323,068	441,181

Ezek voltak egyszersmind eddig Erdély főbb kiviteli árucikkei Romániába, melyből a kivitel gyapjuszövetekből óriási, a kötélverő árukból s a nemez kalapokból pedig nagy hanyatlást mutatnak; a férfi ruházatok, czipők és csizmák és a fűrészelt faárukból pedig kivitelünk Romániába az utolsó időben már egészen megszűnt.

Ily körülmények között nem csoda, ha Erdély

iparos-osztálya fokozatosan tönkre megy, mert daczára annak, hogy a helyzet ily súlyos, egyes iparágak kivételével az iparosok nagy tömege semmi kárpótlást sem nyert a vámháboru három évi tartama alatt.

A hazai kisdedek élete.

Budapest, jul. 16.

Az országos kisdednevelési kiállítás bizottsága felkérte Xántus Jánost, a m. nemzeti muzeum ethnographiai osztályának őret, sziveskednék a kiállítás számára száz és sváb gyermek-gondozási tárgyakat, és gyermek-öltözeteket beszerezni.

Xántus megfelelt a bizottság óhajának, s nemcsak száz és sváb tárgyakat, de azonkívül román, sokác, bolgár és rábaközi magyar tárgyakat is gyűjtött, a vallás és közoktatási miniszter ur ő excellenciája megengedte, hogy ezen gyűjtemény egészen felállításáig a küszöbön álló kisdednevelési kiállításon.

A gyűjtemény a fent említett 6 nemzetiségből, magában foglalja a bölcsőket teljes ágynemű-felszereléssel, pólyababákat, 5 éves lányok és fiúk teljes öltözködését, azontul készülékeket járnai tanulásra, s más egyebeket is, a mi a gyermekek korai gondozására használatni szokott a különféle nemzetiségek által.

A gyűjtemény az illető nemzetiség azon lakhegyeiről szereztetett be, hol a házi ipar fűdözi még legnagyobb részben az ethnographiai tárgyakat.

Minthogy ily népies viseleteknek csakis úgy lehet gyakorlati értéke, ha azok kellő összeállításban szemlélhetők, a bizottság elhatározta, hogy babákat készített papír-maché arcokkal és kezekkel, s azokat felöltözteti a muzeum népies öltözekeibe, s úgy állítja ki.

Ezen kis gyűjtemény akként felállítva igen érdekes és tanulságos lesz, mert meg fogja mutatni, mely nemzetiségek olvadnak be és minő mérvben, az ugynevezett polgárosodott és civilizált öltözködés viselői tömegébe, s melyek azok, a melyek még ragaszkodnak az ő nemzeti és festői ruházataik fentartásához.

Megfogja a gyűjtemény azt is mutatni, minő öltözködés darabok állítanak ki még ma is a tartós, szép és festői házi ipar útján, s melyek azon öltözet-cikkek, melyek már silány gyáripar segélyével pótoltnak olcsóságuk miatt.

Ezelőtt egy pár évtizeddel még az egész népies viselet kellékeit a házi ipar fűdözte, ma azonban igen sok czikk már kihaltak és letűntnek tekinthető, a mennyiben olcsó, silány, és részben egészen eltérő készletű bolti cikkekkel pótoltatik, így a nép — az ethnographia keretébe tartozó — ezen szükséglete nagy módosításon és változáson ment át.

Egészben és lényegében azonban az eredeti típus mindenütt még megvan. Lesznek ott gyermek babák oly öltözetben, a minőket még nem ismerünk, szokatlan látvány leendő és meglepő a különféle nemzetiségek bölcsői, melyek csak most állítanak ki tömegesen és együtt.

Érdekes látvány lesz a sok pólyázott bábu is, s attekintést fognak nyújtani, hogyan pólyázzák be különféle nemzetiségek a csecsemőket, hogyan kötözik be, s miképen öltöztetik azokat. Ezek közül több igen eltűnő, gazdag és szép látványt fog nyújtani.

Csak azt lehet sajnálni, hogy sem idő, sem kellő anyagi eszköz nem állott rendelkezésre, hogy az egész országból össze lehetett volna szerezni egy rendszeres és teljes kiállítást ezen keretben.

Helyi és vidéki hírek.

A király ő felsége aug. 10-én utazik berlinbe, Vilmos császár látogatására. Ő felsége 11-én érkezik Brezsdába, a hol meglátogatja a szász királyt, majd d. u. 4 órakor Berlinbe érkezik, hol 4 napot időzik s 15-én visszatér Bécsbe.

A debreczeni dalegylet fogadtatására serényen jönnak az előkészületek városunkban is. Az elszállásoló bizottság szorgalmasan működik s reméljük, sikerül közönségünk áldozatkészsége folytán elhelyezni a vendégeket. A hangverseny iránt is mutatkozik érdeklődés a közönség körében, úgy, hogy remélhető, miszerint daczára a kedvezőtlen viszonyoknak — melyek nyáron önmaguktól támadnak — a hangverseny látogatott lesz. A vendégek itt időzésének programja a következő: Szerdán, f. hó 24-én d. e. 9 óra 46 perczkor megérkezés és gyalog bevonulás az Europa szállodába, a honnan az elszállásolás történend. D. u. 10 órakor gyülekezés a magyar kaszinóban s onnan meglekintése a városnak s nevezetességeinek. Este 8 órakor ismerkedési estély az »Europa« nagy termében. Csütörtök, f. hó 25-én: reggel 7 órakor a »Czenk« megmászása: 10 órakor lejövetel s villás reggeli a lövöld vendéglőjében; ebéd a lakáson. D. u. a vendéglátóda próbája a »Nr. 1.« nagy termében; este 8 órakor hangverseny a »Nr. 1.« nagytermében az

E. M. K. E. javára, utána vasora a »Nr. 1.« kerti helyiségében. Péntek, f. hó 26-án: külső kirándulások (Tömös-Predeál, Rozsnyó-Töröcsvár, Előpatak; Schuller hegy.) Este 8 órakor bucsuzás az »Europa« nagytermében. Szombaton reggel 4 óra 56 perczkor a vendégek elutaznak.

A debreczeni dalegylet hangversenyére a jegyek már kaphatók Folyovics Miklós kereskedésében. A jegyek ára: körszék 1 frt; zártszék; 70 kr: erkélyszék 70 kr; földszinti állóhely 50 kr; deákjegy 30 kr. A hangversenyen való nagyszámu részvételt különösen ajánljuk a t. közönségnek, egyrészt mert a debreczeni dalegylet egyike az ország legjobb dalegyleteinek, másrészt mert a hangverseny az E. M. K. E. javára rendeztetik.

Barátságos vacsora lesz ma este 8 órakor az »Europa« nagy termében Gencsy István kir. adófelügyelő s Szent Balint illeték-kiszabási hivatali főnök tiszteletére. Ismételten figyelmeztetjük a részt venni szándékozókat, hogy senki sincs külön meghiva, hanem mindenki szivesen látott vendég. A vacsora étlap szerint történik.

Postazavar. A tegnapi budapesti posta nem érkezett meg s így a lapok is elmaradtak. Hogy hol volt a baj, nem tudjuk még.

Diszlövészetet rendez Szombaton, azaz folyó hó 20-án, d. u. 6 órakor a lövöldében a katonai tisztikar. A közönség szivesen látott vendég.

Városi ügyek. A szerdai városi közgyűlésről szóló tudósítást felhatalmozódott anyag miatt ma sem közölhetjük.

Rendőri hírek. (Lopás). A csütörtöki baromvásár alkalmával Kraft Márton rozsnyói parasztól két eddig még ismeretlen csaló rendkívül furfangos módon lopott el 170 frtot. (Ittasság). Tegnap éjjel a főpiacson teljesen ittas állapotban fekvő találtak egyasztalossegedet. Kijözonodván, kitűnt, hogy ellopták óráját is. (Vesztett eb?) Tegnap reggel a derestyei állomásfőnök kutyája megharapta gazdáját és egy oláh fiút. A kutya veszettség gyanuja miatt leölvetett. A városkapitányság rögtön szakértői bizottságot küldött ki a hely színére, az eb bonczolása végett. Az eredményhez képest meg fognak tétetni a kellő lépések.

Nagy tűz Tatragon. Borzasztó tűz volt csütörtökön d. e. 11 órakor Tatrag csángó községben. 24 gazda teljesen leégett, nem maradt más vagyonuk, mint a mi rajtuk volt. A tűz a községhez szomszédságában ütött ki s egy negyed óra mulva lángban állott 24 ház s azok melléképületei. Legnagyobb szerencsétlenség az volt, hogy a lakosság nagyobb része a mezőn volt s csak az óriási lángoszlop láttára sietett haza, de már későn; a 24 ház porig leégett. Sok helyütt élő állatok is bennégtek. Szerencsére elősietett a szomszéd községek tűzoltósága, megakadályozva a borzasztó tűz terjedését, mely tápot nyert a szél által. A tűz gyermekek játékaiból eredt, kik egyik udvaron gyufával játszottak. A leégett házakból csak 11 volt biztosítva.

A zonatarifa. A m. á. v. igazgatósága kiadta már az új zonatarifára vonatkozó részletes tudnivalókat, melyek azonban nem tartalmazznak semmi, lényegében új adatot, azokon kívül, melyeket már június hó 13-ikán ismertettünk. A zona szerinti díjszabás következő:

	Gyorsvonatoknál			Személyvon.-nál		
	I.	II.	III.	I.	II.	III.
o s z t á l y						
k r a j c z á r						
Első állomásig	—	—	—	30	15	10
Későbbi állomástg.	—	—	—	40	22	15
I. zóna 1—25 km.	60	50	30	50	40	25
II. » 26—40 »	120	100	60	100	80	50
III. » 41—55 »	180	150	90	150	120	75
IV. » 56—70 »	240	200	120	200	160	100
V. » 71—85 »	300	250	150	250	200	125
VI. » 86—100 »	360	300	180	300	240	150
VII. » 101—115 »	420	350	210	350	280	175
VIII. » 116—130 »	480	400	240	400	320	200
IX. » 131—145 »	540	450	270	450	360	225
X. » 146—160 »	600	500	300	500	400	250
XI. » 161—175 »	660	550	330	550	440	275
XII. » 176—200 »	720	600	360	600	480	300
XIII. » 201—225 »	780	650	420	650	520	350
XIV. » 125 klm.-en tul.	960	700	480	800	580	400

Ugyanekkor a podgyász-díjszabás is megváltozik s a következőképen:

	Szállítási díj frtban darabonként		
	1—50.	51—100.	100
1—55 kilométerig	0.25	0.50	1.00
56—100 »	0.50	1.00	2.00
100 kilométeren tul.	1.00	2.00	4.00

Az új díjszabás tudvalevőleg augusztus 1-én lép életbe.

A nagy lotto-nyeremény. Temesvárról megbízható forrásból jelentik, hogy az eddig folytatott beható vizsgálat csaknem bizonyossággal megállapította, hogy a Farkas Menyhért-féle nagy lotto-nyeremény furfangosan előkészített csalás eredménye. A huzáshoz becsempészett fiu állítólag Farkas Menyhért saját gyermeke. A fekete ruhás hölgyet Nagy-Körösi el fogták. A nő neye Telkes, szegedi lakos, ki fiuruhába öltöztette volt 13 éves leányát s úgy ment el vele

Temesvárra a kérdéses huzásra. Telkesné szigorú fedezet alatt kísérik Temesvárra.

Az országos kisdednevelési kiállítás, melyet a Mária Dorothea főhercegnő védnöksége alatt álló tanítónők egylete rendez, augusztus hó 8-án nyílik meg Budapesten a volt kerepesi uti Beleznay-kertben a nemzeti színház mellett. A kiállítás a kisdedek összes ügyeit felkarolja s e mellett, hogy tanúságai marandók legyenek, kiváló orvosok, tanfériak s írók előadásokat fognak e tárgyakról tartani. melyek külön füzetekben adatnak ki. A kiállítás október közepéig tart s belépti díj csak 30 kr lesz.

Közigazdaság.

Erdélyrészi hetedik tenyészállatkiállítás Kolozsvárt, 1888. augusztus 30 és 31-én, szeptember 1-én és 2-án a kolozsvári sétátéren.

(Vége.)

III. osztály: Idegen fajú szarvasmarha.

Csak tisztavérű állatok díjazhatók.

I. Bikák: Első díj: 80 frank. Második díj: 40 frank. Ezen díjakra minden birtokos, különbség nélkül pályázhat.

IV. osztály: Bival.

I. Bikák: Első díj: 100 frank. Második díj: 50 frank. 2. Tehenek és üszők. Első díj, 80 frank. Második díj: 50 frank. Harmadik díj, 30 frank. — Ezen díjakra minden birtokos, különbség nélkül, pályázhat.

V. osztály: Juh.

Kiállítandó legalább 5 darab, 1 kossal.

1. Hazai fajta: Aranydíjak: 80, 50, 30 és 20 frank. Pénzdíjak: 15 és 10 forint. 2. Idegen fajták és keresztezések: Aranydíjak: 30 és 20 frank.

VI. osztály: Sertés.

Kiállítandó legalább 3 darab, 1 kannal.

1. Hazai fajta: Aranydíjak, 50, 30 és 20 frank. Pénzdíjak: 15 és 10 forint. 2. Idegen fajták és keresztezések: Arnydíjak: 30 és 20 frank.

VII. osztály: Baromfi.

Tyuk, gyöngytyuk, lud, récze, pulyka és galamb. Kiállítandó 1 törzs, azaz 1 him és 2 nőtény. Díjak: 250 forint értékig, melyeket a bíráló bizottság belátása szerint fog csoportosítani.

A kitűzött arany- és pénzdíjakon kívül minden osztályban tetszés szerinti számban oszthat ki a bíráló bizottság dicsérő okleveleket.

Külön osztály: Hizott állatok.

Tekintet nélkül a fajra és nemre, díjazandó a legjobban hizott.

1. Szarvasmarha: Első díj: 150 frank. Második díj: 100 frank. Harmadik díj: 50 frank. 2. Sertés. Első díj: 75 frank. Második díj: 50 frank. Harmadik díj 25 frank. Ezen díjakra minden hizláló, különbség nélkül pályázhat.

Külön pályázat.

Kettős fogatok versenye.

Első díj: 200 frank. Második díj: 100 frank. Kiadatk két-két legjobb páros lónak. Ezen versenyben a loosztály juryje a lovak származására és ivarára való minden tekintet nélkül ítél. Bejelentési határidő: 1889. augusztus 26-iki déli 12 órája; bejelentési díj páronként 4 frt. A fogatok a kiállítás tartama alatt délutánonként 5—6 óráig kocsiba fogva, a sétatéri nagy fasoron jártatandók.

Bejelentési izek, vagy részletesebb felvilágosítások az erdélyi gazdasági egylet irodájában Kolozsvárt kaphatók.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár jól volt látogatva, úgy a hozatal, mint kereslet jó volt. A buza ára 10 krral hanyatlott.

A gabonapiacson az árak következőképen alakultak: Buza 5.50—5.70 frt, rozs 3.20—3.40 frt, árpa 3.20—3.70 frt, zab 3.30—3.40 frt, török buza 4—4.20 frt, lencse 6—10 frt, borsó 5—7 frt, fekete borsó — frt, paszuly 6 frt.

A baromfivásár árai a következők voltak: — Csirke 40—70 kr, liba 1.00—1.60 frt, kacsa 60—80 frt páronként, malacz 2—4.50 darabonként. — Tojás 13 darab 20 krért.

A husarak a lefolyt héten következőképen alakultak: marhahus 40 kr, sertéshus 44 kr, borjúhús 30—48 kr, faggyu 18 kr, olvasztott zsír 70 kr, olvasztott faggyu 30 kr. klgr.-ként.

Tűzifa árai változatlanok.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1889. július hó 20-án.

Róman pairpénz à 20 frankos	9.42 vétel	9.40 eladás
» Ezüstpénz à 20 »	9.35 »	9.44 »
Napoleon d'or (aranypénz)	9.43 »	9.45 »
Török lira	10.67 »	10.69 »
Arany	5.54 »	5.56 »
Orosz papírrubel	119.— »	121.— »

Társszerkesztők:

— Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Segesvár.)
Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyössi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

szám 2283.—1889. tikkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy „Albina, n.-szébeni takaréki és hitelintézet” végrehajtónak *Grittu Mateiu Juon* végrehajtást szenvedő elleni 148frt tökéltetés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíró) területén lévő Szerata községben fekvő, a szeratát 187. sz. tjkben A + alatt foglalt

Helyrajz. sz. Kikiált. ár. Helyrajz. sz. Kikiált. ár.

375. ingatl. 160 frt,	781. ingatl. 29 frt,
611. „ 6 „	1485. „ 48 „
630. „ 3 „	1735. „ 17 „
1453. „ 8 „	3189. „ 6 „
1605. „ 45 „	3588. „ 11 „
3168. „ 14 „	5018. „ 8 „
3255. „ 49 „	5019. „ 7 „
3651. „ 11 „	5072. „ 7 „
5037. „ 7 „	5073. „ 16 „
5329. „ 8 „	5652. „ 13 frt.
5332. „ 7 „	5653. „ 13 frt.
5795. „ 29 „	5944. „ 13 frt.

az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a teneb megjelölt ingatlan az 1889. évi augusztus hó 14-ik napján délelőtti 11 órakor Szerata község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60 t. cz. 42. §-ben jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1889. március hó 8.

A kir. járásbíró telekkönyvi hatósága: Nagy Lázár, kir. aljárásbíró.

Szám 981.—1889.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur az 1889. évi július hó 11-én kelt 26180. számú rendeletével a nagy-várad—kolozsvár—hrassói államut. 294—295. km. szakaszán lévő 68. számú hid építését 1055 frt 18 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1889. évi augusztus hó 2-ik napjának délelőtti 10 órájára a nagy- és kis-küküllővármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálat végrehajtására elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi, bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz, annyival inkább igyekezzenek beadni,

mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. Az ajánlatok a költség végösszege után számítandó % árendés vagy ráfizetés mellett teendő.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Segesvár, 1889. július hó 14-én.

Nagy- és kis-küküllőmegyei m. kir. építészeti hivatal.

(293) 1—1

Jelentés!

A tisztelt hus-fogyasztó közönséggel tudatom, hogy Brassóban, színház-utca 315. ház szám alatt árultatok mindennap friss, jó marhahúst 36 kr. kiúját. Pontos és szíves kiszolgálásért minden jóállást magamra vállalom.

Pártfogásért esdve tisztelettel maradok

Szikszay J. mézárós.

(295) 1—2

Legelősből, legbiztosabb legjobban s legrégibb

TRÁGYASZER

ezukorrépa, komló, szőlő, burgonya, len, vetemények, valamint általában mindennemű mezei termékek számára mely tartós hatása minden földben, a mi bizonyítható számos hírneves mezőgazdasági tekintély nyilatkozatával, — a

concentrált marhatrágya, (Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szénsav-, phosphorsav- és káli-tartalmáért 60% szerves alkatrész mellett kezesség vállaltatik.

SAXL TESTVÉREK

első cs. kir. szabad. osztrák-magyar concentrált marhatrágya-gyára Temesváron.

Közp. iroda: Wien. III., Rennweg 20/51.

Minták s röpiratok ingyen és bérmentve küldetnek.

H I R D E T É S E K

felvétetnek a kiadó-hivatalban.

„ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelepe leszámítol

jó küldeményeket (rimesse) 6%-al

engedélyez váltóhiteleket

6¹/₂—7% mellett,

(231 f) 3—*

mely utóbbiak a pénztári viszonyok szerint és a váltóösszeg időnkénti megfelelő redukálása mellett ismételten prorongálhatók.

Bővebbet az intézet irodájában:

Brassóban, főtér 90. szám a., naponként d. e. 8-tól d. u. 2 óráig.

Bécs.

Wien im Stadtbezirke Wieden.

Hauptstrasse 7.

Hotel „Goldenes Lamm”

az idegenek hivatalos lajstroma szerint egyike a leglátogatottabb szállodának, az Opera- és Kärntnerringhez legközelebb

s Bécsnek legszebb, legnagyobb forgalmu, s mindennemű látványosságainál fogva legérdekesebb részében.

Szobák 1 frttől feljebb és olcsó családi lakások.

Mintaszertű tisztaság.

100-nál több vendégszobával.

Nyomatott szobaárszabások mindenütt kifüggesztve.

Elismert jó vendéglő.

A déli és központi államvaspálya-udvarokhoz vezető uton.

4—14 (282)

Kührer J. tulajdonos,

Gyors és biztos segély gyomor bajok és azok következményei ellen.

Az egészség fenntartása a nedvek s egyszersmind a vérnek is tisztítása s tisztántartására s a legjobb emésztés előmozdítására a legjobb s leg-hathatósabb szer, a már évek óta ismeretes s közkedvelt

dr. ROSA-féle életbalzsama.

Ez a leghasznosabb s a leggyógyhatásosabb gyógyfüvekből a legnagyobb gonddal készítve, teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, gyomorgöröcsnél, étvágyhiány, savanyu felbőgös, torlódás, aranyeres bántalmak stb., stb.-nél. Ezen kitűnő hatásánál fogva tehát ez már is a legjobbnak bizonyult s a legbiztosabb házi gyógyszerre vált.

Egy nagy üveggel 1 frt, egy kis üveggel 50 kr.

Több ezer elismerő- és dicsőirat van kitéve szíves betekintés végett.

Óvás! Hamisítások kikerülése végett mindenkit figyelmeztetek, hogy az én valódi s az eredeti utasítás szerint készített, dr. Rosa-féle életbalzsamom mind-egyik palackja kék lemez papírba van csomagolva, mely a hosszoldalán a következő felirattal van ellátva: Dr. Rosa-féle életbalzsam Fragner B. gyógyszer-tárából, a fekete sashoz Prágában 205. sz. III. német, cseh, és francia nyelven, s melynek homlokzata az idemellékelt törvényesen letéteményezett védjeggyel van ellátva.

Dr. ROSA életbalzsama valódi minőségben kapható a készítő főraktárában

FRAGNER B.,

gyógyszertárában „a fekete sashoz” Prágában, 205. sz. III., továbbá Brassóban Kellemen Ferencz és Kugler Ede, valamint Budapest Török József gyógyszerész uraknál. Az osztrák-magyar birodalom valamennyi nagyobb gyógyszer-tára raktáron tartja ezen balzsamot.

Ugyanitt kapható még:

Prágai egyetemes házi-kenőcs,

ezer meg ezer hálairat által elismert biztos gyógyszer mindennemű gyuladások sebek és daganatok ellen. Biztos sikerrel alkalmazható a női mell gyuladása, tejmegrekedése és keményedésénél, a gyermek választásánál; a genyedéséknél vérdaganatoknál, genyefakadásoknál és pokolvárnál; körömdaganatnál s az ugynevezett körömméregnél a kézen vagy lábon; keményedéseknél duzzadásoknál, mirigydaganatoknál, szalonnadagnál, holttetemnél stb. stb. Minden gyuladás daganat, keményedés, duzzadás a legrövidebb idő alatt gyógyíttatik, a hol azonban már a genyéképződés már beállott, a daganat a legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül fölszívja és meggyógyítva lesz.

25 és 35 kros szelenczékben.

Óvás! Miután a prágai egyetemes házi-kenőcs igen gyakran utánoztatik, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint egyedül csak általam lesz előállítva. És pedig csak akkor valódi, ha a sárga fémdoboz, melyben foglaltatik vörös használati utasításba (9 nyelven nyomtatva) és kék lemez papirosba, mely az idemellékelt védjeggyel van ellátva, van becsomagolva.

Fül-balzsam. A legkipróbáltabb és számos kísérlet által mint legmeg-bizhatóbb szer ismeretes a nehéz-hallás meggyógyítására, s a teljesen elvesztett hallás visszaszerzésére. — Egy palack ára 1 frt.

Brünni posztók

elegáns

tavaszi v. nyári öltönyre

3-10 méteres darabokban, azaz 4 bécsi rőf,

4-80 frt. finom

6— frt. finomabb,

7-75 frt. még finomabb

10-50 frt. legfinomabb

valódi báránny-gyapjából,

valamint felsőbél- posztók, se-

lyemmel átszőtt kamgarnok, nyári

loden-, livrée- szövetek, mosható

ezernaszövetek, finom és legfino-

mbb fekete posztó salon-ruhához

stb. stb. szelkűd utánét mellett a

solidnak s előkelőnek ismert

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Nyilatkozat: Mindenik szelvény

3-10 mtr. hosszú s 136 cm. szé-

les, tehát teljesen elégséges egy

teljes férfi-öltönyre.

Nagyobb mennyiség is küldetik.

A választott minta szerinti küldés-

ért kezesség vállaltatik. 86 28—30

Minták ingyen s bérmentve.